

Maanmittauslaitosta ei saa pirstoa

Haastattelu: Pekka Lehtonen

Kahden vuosikymmenen aikana laitoksessa on tapahtunut suuria muutoksia: uusia järjestelmiä, organisaatiomuutoksia ja säästötarpeita. Eivätkä ne näytä olevan lopussa.

Tuulikki Holopainen, taustakuva Pekka Lehtonen.

EDELLINEN MAANMITTAUSLAITOKSEN pääjohtajan haastattelu oli *Maankäytössä* 25 vuotta sitten. **Lauri Kantee** oli juuri täyttänyt 60 vuotta. Hänen seuraajansa **Jarmo Ratia** on samoissa lukemissa, mutta tuntuu haastattelijasta kummasti nuoremmalta.

Maanmittauslaitoksen pääjohtajan pätevyysvaatimuksiin kuuluu karjalainen tausta: **Viljo Niskanen** oli syntyisin Joensuusta, Kantee Muolaasta, Keski-Kannakselta; Ratian suvun juuret ovat Koivistolla vaikka pääjohtaja itse onkin kotoisin Korpilahdelta.

Ratian ura alkoi oikeustieteen ylioppilaana Maanmittaushallituksessa oikeudellisen toimiston esittelijänä. Sen jälkeen hän työskenteli Vesihallituksessa ja sitten Maa- ja metsätalousministeriön vesitoimiston päällikkönä sekä Vesihallituksen yli- ja pääjohtajana. Väliin mahtuu myös lyhyt kausi KHO:n hallintoneuvoksena.

Vuonna 1991 Ratia nimitettiin Maanmittauslaitoksen pääjohtajaksi, mutta Suomen ollessa EU:n presidenttimaa hän toimi MMM:n kansliapäällikkönä.

ALKUKAUTTA LEIMASI LAMA

Kaksi vuosikymmentä pääjohtajana ovat sisältäneet useita turbulensseja ja paljon muutoksia.

Heti alkuun maahan jysähti lama v. 1991 ja kuuluisassa Sailaksen leikkauslistassa laitokselta vaadittiin 400 miljoonan markan budjetista 100 miljoonan säästöjä. ”Se toteutettiin tuloja lisäämällä ja leikkaamalla menoja”, Ratia kertoo. ”Ensimmäinen tulojen lisääminen oli maanmittausmaksun korottaminen täyskatteiseksi – siinähan oli ollut noin 30 %:n subventio.”

Palveluista pyrittiin saamaan uusiakin tuloja ja palveluita ryhdyttiin markkinoimaan. Se oli ajan henki. Nyt strategia on kääntynyt päinvastaiseksi: keskitytään lakisäätöihin tehtäviin. On luovuttu monista tehtävistä, kuten kaavoituksesta, pohjakarttojen tekemisestä ja jääviyttäväksi koetuista tilausarvioinneista. Karttakeskus yhtiöitettiin, samoin Satelliittikuvakeskus. Käytiin rajaa, mikä kuuluu julkishallinnolle ja mikä yksityissektorille. Tämä keskustelu jatkuu edelleen mm. maastotietokannan keruun yhteydessä.

– Onko maastotietokannan keruuseen odotettavissa jotain muutosta ?

”Maastotietokanta tulee pikkuhiljaa avautumaan. Avautumista on jo tapahtunutkin ilmakuvaauksissa.”

MML hankkii ilmakuvaauksia nykyään noin 100 000 km² vuodessa. Näistä noin puolet tilataan Ratian mukaan kilpailutuksen perusteella yrityksiltä. Nykyinen sopimus on Terratec Oy:n ja SKM Oy:n yhteenliittymän kanssa. ”Noin puolet kuvataan omana työnä. Omana työnäkin tehtyjen kuvausten kokonaiskustannuksista puolet maksetaan ulkopuolisille palveluntuottajille.”

Tilauskuvauksia, eikä muitakaan ilmakuviin liittyviä tilaustöitä, laitos ei tee enää lainkaan. ”Olemme siis siirtyneet selvästi palvelujen tarjoajan roolista palvelujen tilaajan rooliin”, sanoo Ratia. ”Tietysti ilmakuvaamme pyritään saamaan mahdollisimman laajaan käyttöön mm. Kartta- paikan, Paikkatietoikkunan ja palvelurajapinnan kautta sekä erilaisten jälleenmyynti- yms. sopimusten avulla. Meillä on sopimuksia mm. Maaseutuviraston ja Hallinnon tietotekniikkakeskuksen kanssa ilmapäätöiden hankintaan ja käyttöön liittyvästä yhteistyöstä.”

”Maat ovat maalla”,
sanoo Jarmo Ratia
ministeriökysymykseen.

SUURHANKE JAKO

Todella iso asia oli JAKO-järjestelmän käyttöönotto. Järjestelmän valinta oli tärkeä ja se perustui erittäin perusteelliseen valmistelutyöhön.

”90-luvulla kävi välttämättömäksi tarkastella toimitustuotantoa ja kiinteistöjen rekisteröintiä uudelta pohjalta ja tehostaa työprosesseja. NKRK (numeerinen rekisterikartta) eli irrallisena järjestelmänään. Toimitustuotannon ohjelmia oli lukuisia ja tietojen rekisteröinti perustui erilliseen sovellukseen. Oli selvä tarve kehittää toimitustuotantoa tietokonepohjaisena ja liittää se tietojen rekisteröintiin sekä perinteisten kiinteistörekisteritietojen että sijaintitietojen osalta – kaikki tämä yhden käyttöliittymän avulla.”

Ratia kertoo, kuinka kaikki markkinoilla olevat ohjelmistot tutkittiin **Matti Vahalan** johdolla. Paineita tuli eri toimittajien suunnasta, jopa ESRI:n arvostettu pääjohtaja **Jack Dangermond** saapui vakuuttamaan tuotteensa kelpoisuutta.

”Käsille jäi vain yksi soveltuva järjestelmäalusta, *Smallworld*, jolla kehitystyö voitaisiin toteuttaa. Järjestelmän rakentaminen oli äärimmäisen vaativa, eikä missään maailmassa ollut toteutettu vastaavan kokoista paikkatietojärjestelmää. Järjestelmä valmistui jopa aikataulussa – huippusuoritus kehittäjiltä! Järjestelmän valmistuttua MML:n vastuulla oleva kiinteistörekisteri tarjosi tietopalveluun myös kartan ja karttapohjaiset haut.”

Valtakunnallinen kiinteistötietojen tietopalvelu, kiinteistötietojärjestelmä (KTJ), oli toteutettu keräämällä MML:n ja kuntien tiedot yhtenäiseen tietokantaan, kiinteistötietojärjestelmän kiinteistöosaan. Tämä ei sisältänyt kartallisia (sijainnillisia) tietoja. Kirjaamisosa oli puolestaan toteutettu omana järjestelmänään. Karttapohjaisen kiinteistörekisterin toteuttaminen edellytti uuden järjestelmäosan kehittämistä, mikä sisältäisi myös kuntien karttatiedot. ”Tämä edellytti pitkällistä ja haastavaa yhteis- ja kehitystyötä kuntien ja MML:n kesken, jotta hyvin erilaiset toimitusjärjestelmät voivat päivittää valtakunnallista rekisteriä. Myös tämä kehityshanke (UKTJ) toteutettiin tavoitteiden mukaisesti”, Ratia painottaa.

”Smallworld valittiin myös karttapuolen GIS-järjestelmäksi. Näin IT-toiminnat yhdenmukaistuivat laitoksessa – sekä laitteistot että ohjelmistot, mikä oli järkevää.

Loogisen jatkona kehitykselle on saada myös KTJ:n kirjaamisosa kehityksi ja integroiduksi aidosti muiden kiinteistötietojen yhteiseen.”

RAHOITUSKRIISI JAKO:N KÄYTTÖNOTOSSA

JAKO:n käyttöönotto aiheutti myös ison kriisin. Havaittiin, että rahat eivät tule vuositasaan riittämään, koska henkilöstö, jonka piti toimintaa tehdä, oli koulutuksessa. Tuolloisen nettobudjetoinnin mukaan piti vuoden menot, investoinnitkin, kattaa saman vuoden tuloilla.

”Neuvottelimme VM:n kanssa korollisen lainan saamiseksi, mutta se ei sopinut, vaan rahoitus piti hoitaa lisäbudjettina. Lisä-

budjettiraha saadaan käyttöön vuoden lopussa, mutta raha loppui syyskuussa, kun piti maksaa palkat ja muut kulut. Mitä tehdä? – No maksettiin vaan. Tästä seurasi, että vuoden vaihteeseen piti kuitenkin saada tilit tasapainoon. Valtion menot katetaan ja niin laskut maksettiin”, Ratia muistelee.

Lea Kujanpää

"Vuoden vaihteessa piti päästä nolatilanteeseen. Johdon ja viraston kannalta tilanne oli järjetön: jos ei olisi päästy 0-tilanteeseen, en istuisi tässä", Ratia veistelee. "Edellisen kerran oli tapahtunut kiinteän määrärahan ylitys **Urpo Leppäsen** ollessa työministerinä ja häntä uhattiin Valtakunnanoikeudella."

Juuri syvimmän vajeen aikoihin, kun tilit olivat 40 milj. miinuksella, Ratialla oli kokous syksyllä 1998 Australiassa. Hän vitsaili, että parasta olisi ottaa vain menolippu.

"Keskusteltaessa budjettiongelmasta VM:stä vastattiin, että tämä erityistarve koskee vain Maanmittauslaitosta. Ruotsissa esimerkiksi on menettely, että voitiin budjetin sisällä lainata ja maksaa vuosien kuluessa."

"Ensimmäinen valtionhallinnon laatupalkinto, joka tuli konsernitasolle; olemme siitä ylpeitä."

Todisteena onnistumisesta saatiin laatupalkintokilpailussa v. 2004 kunniamaininta ja v. 2009 se voittiin. Tasavallan presidentin jakaman laatuinnovaatiopalkinnon vastaanottivat Timo Tuhkanen, Jarmo Ratia, Pirkko Yliselä ja Risto Tallman.

– Onko järjestelmä nyt muuttunut?

"Ei, on vain sovittu, että säästössä saa olla tällaisia varten 1 kkn palkkarahat.

JAKO tehtiin käytännössä verovarolla ja maanmittausmaksulla rahat kerättiin takaisin.

Kirjaamisasioiden siirtämiseen ja sähköisen kaupankäynnin kehittämiseen saadaan kehittämisrahaa budjetissa, joka sitten myöhemmin velotaan palveluiden hinnoissa takaisin."

ORGANISAATIOMUUTOKSIA

Samana päivänä, kun Ratia astui virkaan, tuli voimaan myös uusi organisaatio: maanmittauskonttorit poistettiin ja tilalle tuli 36 maanmittaustoimistoa ja 11 kartasto- ja tietopalvelutoimistoa. Johdon päiville osallistui lähes 80 henkilöä. Ratia totesi heti, ettei tämä malli ollut kelvokas.

Lama pakotti kuitenkin perusteellisempaan saneeraukseen. Vuonna 1994 Maanmittaustoimistojen määrä pudotettiin 21:een ja perustettiin keskushallinto ja sen alaisuuteen valtakunnalliset palveluyksiköt, "vatupassit." Samalla Maanmittaushallitus muuttui Maanmittauslaitokseksi. Käyttöön tuli myös nettobudjetointi.

"Vuonna 1999 otettiin käyttöön prosessit ja määriteltiin prosessinomistajat sekä siirryttiin siis matriisiorganisaatioon. Johtajien määrää pienennettiin radikaalisti."

”Tämä on pysynyt 10 vuotta”, Ratia sanoo tyytyväisenä. ”To-disteena onnistumisesta saatiin laatupalkintokilpailussa v. 2004 kunniamaininta ja v. 2009 se voittiin.”

ALUEHALLINTOVIRASTO HAJOTTAISI MAANMITTAUSLAITOKSEN

”Kysymyksessä on poliittinen päätös, VM:n työryhmän ehdotus, jota tämä hallitus ei voi toteuttaa. Henkilöstöjärjestöt ja laitos vastustavat tätä,” Ratia painottaa.

”Hallitusohjelmassa oli nimenomaan todettu, että kirjaamisasiat siirretään Maanmittauslaitokseen. Kuinka ne voisivat päätyä heti aluevirastoon? Työryhmän työssä jossakin on päätetty tämä asia ja sitten yritetään epätoivoisesti hakea perusteluja sille.

Aluehallintovirasto on hallinnollinen viranomainen. Me olemme tuotantolaitos, joten emme sovi siihen alkuunkaan.”

– Eikö maanmittaus joutuisi asiantuntemattomien johdet-tavaksi?

”Aivan. Työryhmäraportissa sanotaan, että hallinnollinen johto olisi aluehallintokeskuksessa ja valtiovarainministeriössä ja operatiivinen johto substanssipuolella, siis keskushallinnossa, joka sijaitisi ilmeisesti ministeriössä. Sama aluehallintokeskuksen johtaja vastaisi poliisista, maanmittauksesta ja eläinsuojelusta.

Aluehallintoviranomaisissa on tällä hetkellä 1 300 henkilöä, maanmittaustoimistoissa on noin 1 700 henkilöä. Maanmittauksen vastuualue tulisi siis olemaan suurempi kuin kaikki viisi muuta vastuualueetta yhteensä. Maanmittauslaitos hajoaisi, kun toimistot siirrettäisiin aluehallintovirastoon ja toiminnallinen johto jäisi keskushallintoon, joka ehkä siirrettäisiin ministeriöön”, Ratia ryöpyttää.

Maanmittauslaitos on jo 85-prosenttisesti alueellistettu: Arkisto on siirretty Jyväskylään ja ATK Hämeenlinnaan ja Jyväskylään”, hän muistuttaa.

– Miltä Maanmittauslaitos näyttäisi uudessa mallissa?

”Ei sitä voisi kuvitella. Tässä syntyy edellytykset koko Maanmittauslaitoksen hajottamiselle.

Esityksessä lukee, että toiminnallinen johto annettaisiin Kes-kushallinnolle ja vatupassien rooli selvitetäisiin erikseen. Tämä kuvastaa sitä, ettei työryhmä ymmärrä todellakaan, mikä tämän homman toiminnallinen luonne on. Vatupassit ovat oleellinen osa tuotannollista toimintaa, tuotannon tukea.”

Kirjaamisasioiden siirto maksoi 4,5 milj. euroa, nyt on kysymys ker-taluokkaa suuremmasta siirrosta. Mm. IT-järjestelmien yhtenäistäminen tulee hintoihinsa. Siirto sinänsä maksaisi noin 10 miljoonaa euroa. Saataisiin yksi organisaatiotasoa lisää, se johtaisi maanmittausmak-sujen korotukseen.”

ALUEELLISTAMISESTA JA MINISTERIÖSTÄ

Ratia ymmärtää henkilökunnan kannan alueellistamisessa, joka oli ministeriössä tehty poliittinen päätös. Kustannukset ilmeisesti kuitenkin pienenevät, päästään mm. osasta Pasilan kalliita toimitiloja.

– Ministeriöasiasta: mitä tekemistä on paikkatiedolla tai kiinteistönmuodostuksella ja MMM:llä. Eihän kunnissakaan maanmittaustoimi ole maatalouslautakunnan alainen?

”Metsätalous yksi suurimpia paikkatiedon käyttäjiä. Me toimimme maaseudulla, isoissa kaupungeissa on omat maanmittausorgani-saationsa. Olemme maaseudun virasto ja näin sopiva MMM:n hallinnonalalle. Toimimme syvällä Suomessa ja haja-asutusalueilla. korvissa ja erämaissa. Edistämme yhteismetsien muodostamista sekä tilusjärjestelyjä.”

– Ihmiset asuvat kaupungeissa, miksi Maanmittauslaitos panostaa maaseudulle?

”Maat ovat maalla.”

KIINTEISTÖNMUODOSTUKSESTA

– Paikkatiedon tarkkuuden tärkeyttä korostetaan, mutta miksi laiminlyödään kiinteistöjen tarkoituksenmukaisuus kiinteistönmuodostuksessa. Vaietaan siitä, että kiinteistön-muodostus on osa yhdyskuntien rakentamisen ketjussa?

”Periaatteellinen ero siitä, että kiinteistöjä muodostamalla pyritään muodostamaan vain omistusoikeuden kohteita. Käyttö ratkaistaan puolestaan muun lainsäädännön puolella. Keinot pitää luoda maankäyttö- ja rakentamislakiin. Argumentit on tuotu vuosien mittaan esiin puolin ja toisin.”

”Ainutlaatuinen JAKO-järjestelmä valmistui aikataulussa – huippu-suoritus kehittäjiltä!”

– Kun kunnat ja ympäristöhallinto vastustavat holtitonta kiinteistönmuodostusta, kuinka jokin MMM voi ajaa eri linjaa, kun sen ei asiallisesti pitäisi olla edes asianosaisena?

”Tähänkin asiaan on nyt saatu jonkinlainen ratkaisu. Eduskunnan maa- ja metsätalousvaliokunta on antanut mietinnön, jonka mukaan osittamisrajoituksen alainen määräala saadaan lohkoa, mikäli sitä koskevaa kauppaa ei voida purkaa. Purkuoikeus menetetään 10 vuoden kuluessa. Joten tällaiset määräalat jäävät ikään kuin lepäämään 10 vuodeksi ennen kuin ne saadaan lohkoa.”

”Valiokunnan mietinnössä on nyt selkeästi todettu, että kiin-teistönmuodostamisen tarkoituksena on yksilöidä maanomista-jan omistukseen kuuluva alue siten, että se voidaan rekisteröidä kiinteistönä kiinteistörekisteriin. Kiinteistönmuodostaminen ei luo rakennusoikeutta, joka määräytyy maankäyttö- ja rakennuslain mukaan.”

KANSAINVÄLINEN YHTEISTYÖ – POHJOISMAISUUS TÄRKEÄÄ

Ratia on ollut koko pääjohtajakautensa ajan mukana kansainvä-lisessä toiminnassa. Tämä on tuonut muun muassa merkittäviä kansainvälisiä tehtäviä.

”Meille on edelleen tärkeintä pohjoismainen yhteistyö. Sen lisäksi on mainittava *EuroGeographics*, mikä on maanmittauslai-tosten eurooppalainen kattojärjestö.

Pohjoismaisessa yhteistyössä vertaillaan koko ajan, mitä kussa-kin Pohjoismaassa tehdään, etsimme parhaita käytäntöjä. Pyrimme muodostamaan yhteisiä linjoja esim. EuroGeographicsin suuntaan, jotta voisimme esiintyä yhteisenä rintamana. Vaikka meitä on yhteensä vain noin 20 miljoonaa, yhden Saksan osavaltion verran,

meitä kuunnellaan: historian luoma yhdenkaltaisuus ja ristiriidaton naapuruus luovat vahvuutta.”

EuroGeographics pyrkii toimimaan maanmittauslaitosten yhteenliittymänä ja edunvalvojana yhdentyvässä Euroopassa ja osallistumaan

ns. INSPIRE:n direktiivin toimeenpanoon omalta osaltaan. Tavoitteena on, että kaikkien maanmittauslaitosten aineistot tehtäisiin yhteensopiviksi. Edellytykset kussakin maassa jo luotu saattamalla voimaan INSPIRE-direktiivi.

EuroGeographicsissa Suomi johti laatutyöryhmää vuosikausia, puheenjohtajanaan **Antti Jakobsson**. Nykyäänkin Antti toimii EuroGeographicsin kakkosmiehenä, programme managerina.

EuroGeographicsissa Suomi on koordinoinut EuroGlobalMap 1:1 milj.:n luomista ja osallistunut kaikkien muiden EuroGeographicsin aineistojen tuottamiseen (mm. EuroRegionalMap 1:250 000, EuroBoundaryMap 1:100 000, EuroDEM ja EuroGeoNames). Näitä aineistoja käytetään mm. Euroopan ympäristötoimiston, EuroStatin ja muissa komission tehtävissä.

Ratia on toiminut GSDI:n presidenttinä (*Global Spatial Data Infrastructure Association* eli globaalipaikkatietoinfrastruktuurijärjestö.)

”Tehtävä on kolmivaiheinen: aluksi pari vuotta ikään kuin tulo-kaspresidenttinä ’President-elect’, sitten varsinaisena presidenttinä ja vielä kaksi vuotta ”Past President”-tehtävässä. Näin turvataan jatkuvuutta. Nämä 3 henkilöä ovat järjestön toimeenpaneva komitea. Kukin posti kestää kongressista kongressiin, eli vajaa kaksi vuotta.

Kun alan järjestöt keskittyvät yhteen asiaan, GSDI yrittää yhdistää kaikki paikkatiedon osa-alueet maailmanlaajuisesti”, Ratia selvittää.

– Pienen maan edustaja johtotehtävissä?

”Kun on alusta saakka mukana, ruvetaan tuntemaan. Näin se menee järjestöissä.

Myös YK on ruvennut kiinnostumaan paikkatietoinfrastruktuurista: YK:ssa puuhataan uutta päätöslauselmaa, jonka perusteella voitaisiin perustaa globaali, YK:n piirissä toimiva paikkatietokomitea. Kun GSDI on järjestö, niin tässä nostettaisiin paikkatiedon poliittiselle agendalle YK:ssa.”

Tavoitteena olisi pysyvä paikkatietokomitea ja lisäksi globaali konferenssi paikkatiedoille: ensimmäinen Global UN Forum pidettäisiin ensi syksynä lokakuussa Etelä-Koreassa Soulissa. Hanke on nimeltään United Nations Initiative on Global Geospatial Information Management.

”Henkilöstöjärjestöt ja laitost vastustavat Maanmittauslaitoksen pirstomista.”

YK:n aiempi aktiviteetti on liittynyt paikannimistön standardointiin ja kartografisten konferenssien järjestämiseen Amerikoissa ja Aasian Tyynenmeren alueella.”

SELVITYSMIEHENÄ BALKANILLA

YK:n Euroopan alueen taloudellinen komissio (UNECE) pyysi Ratiaa toimimaan kiinteistöasioiden selvitysmiehenä Balkanilla, erityisesti Kosovossa. Ratia valmisti **Matti Vahalan** avustamana laajan raportin tarvittavista toimenpiteistä, joka esiteltiin ECE:n asuntokomitealle Genevessä. Raporttia hyödynnettiin annettaessa toimeksiantoja kehitysyhteistyöorganisaatiolle.

”Olemme olleet mukana myös YK:n Euroopan taloudellisen kehityksen komission alaisessa työryhmässä WPLA:ssa (*Working Party on Land Administration*). Se käsittelee maanhallintaan liittyviä aiheita sekä vanhan Euroopan että entisten kommunistimaiden alueilla. Työryhmä tekee muuan muassa maakohtaisia arviointiraportteja, miten kiinteistöolot ovat kehittyneet esim. transiittimaissa. Tällaisia arviointeja on tehty mm. Liettuassa, Venäjällä, Armeniassa, Azerbaidžanissa. Tähän kootaan asiantuntijajoukko, joka vierailee kohdemaassa ja haastattelee asianomaisia viranomaisia, yrityksiä ja maanmittausalantoimijoita, ja tekee raportin. Mukana ovat olleet meiltä mm. **Arvo Kokkonen, Martti Hautala** ja **Pekka Halme**.”

VALTAKUNNAN RAJANKÄYNNIT KANSAINVÄLISEN YHTEISTYÖN KONKRETIAA

”Ruotsin ja Norjan rajoilla käydään rajat kerran 25 vuodessa. Molemmat on saatu päätökseen. Venäjän kanssa ei ole sopimusta, kuinka usein rajat tulisi käydä. Nyt rajankäynti on menossa Suomen aloitteesta”, Ratia kertoo.

”Kartta ja maasto eivät vastaa toisiaan kaikissa paikoissa ja rajamerkkien dokumentointi on puutteellista eikä rajan tarkkuus ole nykyajan vaatimuksia vastaava. Kysymys on sitä paitsi EU:n ulkorajasta. Sodan jälkeen ei ole kertaakaan tehty rajankäyntiä. Niinpä päätimme tehdä aloitteen ulkoministeriölle.”

”Käytännössä raja ilmakuvaan, tässä tapauksessa se tehtiin meidän koneellamme sovittun työnjaon mukaisesti. Sitten aineistosta tehdään ortokuvat ja myös paperikartat, joita venäläiset haluavat. GPS:llä mitataan rajamerkeille tarkat koordinaatit. Seuraava kokous pidetään huhtikuussa Suomessa.”

– Kansainvälinen yhteistyö kaikinensa on varsin laajaa ja nielee kustannuksia ja resursseja. Mitkä ovat tärkeimmät hyödyt?

”Maailma kansainvälistyy ja on pakko olla mukana, jotta pystymme seuraamaan kehitystä. Tämänkin alan kehitys on siirtymässä Kaakkois-Asiaan. Etelä-Korea on tämän alueen johtavia

Rosnedvizhimostin johtaja Aleksei Malkov ja Maanmittauslaitoksen pääjohtaja Jarmo Ratia allekirjoittivat kolmivuotisen aiesopimuksen.

maita maailmassa paikkatietoinfrastruktuurin rakentamisessa, Malesia, Singapore, Kiinakin tulevat voimakkaasti. Suuntaus näky monessa kokouksessa, johon Euroopan maista tulee yksi edustaja, niin Kiinasta tai Etelä-Koreasta saattaa tulla 20.”

”Eurooppa on tässäkin asiassa jäämässä selkeästi varjoon. Kaakkois-Aasia–Amerikka-akseli toimii veturina. Toivottavasti me eurooppalaiset emme ole auringonlaskun porukkaa.”

TULEVAISUUDEN HAASTEISTA

Uusin organisatorinen myllerrys oli kirjaamisasioiden siirto käräjä-oikeuksista Maanmittauslaitokseen.

”Siirto onnistui vuoden kokemuksella arvioituna täysin häiriöttömästi. Isommissa toimistoissa ongelmaksi on muodostunut lakimiestyövoiman puute. Tarvetta ei osattu arvioida ja määräraikasten vaihtuvuus on ollut suuri. On jouduttu ainakin tilapäisesti lisäämään juristityövoimaa.”

Tulevaisuuden haasteista Ratia mainitsee sähköisen kiinteistönvaihdannan, joka on suuri kehittämiskohde.

Valtion hallinnossa on vireillä mm. IT-alustojen kehittäminen. Pohdinnassa on, millainen rooli tulisi valtionhallinnon yhteiselle palvelukeskukselle.

Valtion IT-palvelukeskus on valtiokonttorin alainen, valtion sisäinen palveluyksikkö, jonka tehtävänä on valtion yhteisten IT-palveluiden kehittäminen, hankkiminen ja järjestäminen.

On puhuttu myös tietovirastosta, johon yhdistettäisiin eri rekisterit, myös kiinteistörekisteri. Hahmotelmien mukaan tietojen ylläpito säilyisi kiinteistörekisterin, kirjaamistehtävien maastotie-

tojärjestelmän osalta ennallaan, mutta jakelu olisi sitten erillisellä elimellä, ’Perustietovarantopalvelukeskuksella.’ ”Nähtäväksi jää, mitä näistä hahmotelmista toteutetaan.

– Valtion tuottavuusohjelman vaikutukset Maanmittauslaitoksessa?

”Maanmittauslaitos on tehnyt oikeaa tuottavuusohjelmaa viimeiset 15 vuotta. Vähennykset pystytään toteuttamaan luontaisesti, siis eläkkeelle siirtymisten kautta.”

”Uuttakin väkeä tarvitaan, esimerkiksi Kehittämiskeskuksen uusiin hankkeisiin ja maanmittaustoimistoissakin kysynnän mukaan.”

”Laatupalkinto osoitti, että prosessit ovat kunnossa. Ensimmäinen valtionhallinnon laatupalkinto, joka tuli konsernitasolle; olemme siitä ylpeitä. Tänä vuonna tuli vielä laatuinnovaatiopalkinto Paikkatietoportaalista.”

”Se on iso yhteistyöprojekti, joka luo edellytyksiä organisaatioiden yhteiselle tietopalvelulle. Portaalin merkitys korostuu tulevaisuudessa ja laitoksella on siinä tärkeä yhteensovittajan rooli.”

”Maanmittauslaitos on aina ollut kehityksen kärjessä ja kyennyt vastaamaan kunkin ajan haasteisiin. Jatkossa omaehtoisen kehittämisen ala näyttää supistuvan. Yhä enemmän annetaan määräyksiä ylhäältä, joihin on vain sopeuduttava, pidetään sitä järkevänä tai ei”, Ratia toteaa lopuksi.

Teemme parempaa huomista.